

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA BISERICESCĂ, ȘCOLARĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

ABONAMENTUL:

Pe un an — — — — — 40 Lei
Pe jumătate de an — — — — — 20 Lei

Apare odată în săptămână: Duminică.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
Arad, Strada Eminescu N-rul 18.
Telefon pentru oraș și județ: 266.

Nr. 4458/1925.

PASTORALĂ DE ANUL NOU.

GRIGORIE

din îndurarea lui Dumnezeu episcop ortodox al eparhiei române a Aradului, Ienopolei și al Halmagiului precum și al părților anexate din Bănatul-Timișan.

Iubitului cler și tuturor dreptcredincioșilor din eparhia de Dumnezeu pzițd a Aradului, dar și pace dela Dumnezeu Tatăl și Domnul nostru Iisus Hristos, împreună cu salutarea noastră arhierescă!

„Nu vă amăgiți, Dumnezeu nu se batjocorește; că ce va semăna omul aceea va și secera“ (Galat. 6 v. 7.)

Un nou an a bătut la poarta vieții noastre. Folosesc deci prilejul acesta pentru a Vă adresa câteva cuvinte, învrednicindu-mă bunul și Atot-Milostivul Dumnezeu, ca după șase luni de păstorire să Vă pot zice tuturor: „An nou fericit“. Pe cât de mare este bucuria mea de a Vă putea dori an nou fericit, pe atât de mult simțesc răspunderea de a Vă da câteva povești pe pragul unui nou an.

Zice Cartea Înțelepciunii lui Isus fiul lui Sirah: „De dimineața până seara se schimbă vremea și toate sunt grabnice înaintea Domnului“ (c. 18 v. 26) Așa fiind vă îndemn voi să Vă faceți socoteala faptelor din anul trecut și dacă cele rele întrec pe cele bune, să Vă dați silința a nu le mai face pe cele rele. Frații cei vechi aveau datina că de câte ori în cursul anului făceau o faptă bună, puneau o pletră albă într'un vas, iar după fiecare faptă rea așezau o pletră neagră în alt vas. Vedeti, ei păgâni fiind căutau să se îndrepteze în chipul acestor. Dar ce facem noi? Oare nu ar fi ușor pentru mine să Vă zic: Voi sunteți cei mai buni creștini, voi faceți

numai fapte bune, deci laudă și iar laudă se cuvine vouă! Ce e drept se cuvine să vă laud pentru faptele voastre creștinești, dar am și o altă datorie. Am datoria a spune credincioșilor de azi ceea ce zicea odată Petru Hrisologul: „Am jertfit destul ani pentru trup, să jertfim barem zile pentru suflet: mult timp am întrebuințat pentru noi, deci să folosim acum timpul pentru ziditorul nostru. Cel puțin de acum înainte să trăim cu Dumnezeu, căci până acum trăit-am destul pentru lume; să cugetăm în sfârșit și asupra celor netrecătoare căci destul ne-am gândit la cele lumești“. În adevăr la începutul unui an nou, nici nu se poate da o povăț mai bună decât aceasta. De regulă pentru aceea cad tinării în păcate că nu în Ziditorul lumii, ci în făpturile Lui își caută plăcerile. Cel ce greșește cu tot dreptul trebuie să-și aducă aminte că a greșit, fiindcă numai în sine și în făpturile din lume își caută îndestularea.

De aici vedem câtă trebuință este să povățuim pe toți: Trăiți lui Dumnezeu, căci Dumnezeu — precum zice fericitul Augustin (Confess. c. I. c. 4), — ține seama de toate deși nu are lipsă de nimic. Dumnezeu ni-a dat

A. B. Această pastorală se va citi în ziua de Anul nou în fiecare biserică.

toate și astfel nu din al nostru jertfim; Dumnezeu își împlinește făgăduințele, deși nu este dator nimănui cu nimic, Dumnezeu ne împărtășește toate binecuvântările, dar rămâne fără împuținare. Să ascultăm dar ce zice înțeleptul Sirah (5 v. 8): „Nu întârzia a te întoarce la Domnul și nu lăsa din zi în zi”. Adică să nu avem încredere prea îndrăzneată în mila cea mare alui Dumnezeu căci zice același Sirah: Că fără de veste va ieși mânia Domnului și în vremea izbândirii te va pierde” (c. 5 v. 9). Să urmărim pildele bune despre cari auzim. Despre un negustor am citit nu de mult următoarele: Negustorul se îmbogățise pe nedrept și credea că toată lumea e a lui. Dar fără de veste se îmbolnăvește. Își aduse acum aminte că are și suflet. Chemă la patul său pe cei trei fii ai săi și le spuse cât de mult s'a ostenit ca să lase avere pentru ei și numai pentru ei; doria deci să știe ce ajutor și mângâiere va avea dela ei după moarte. Cel mai în vârstă zise: „mă voi ruga pentru sufletul tatălui meu și voi face milostenii. Al doilea fecior a zis că face și el asemenea. Ce credeți ce a zis al treilea fecior? Vă spun eu. A zis: Tată, eu de bună seama încă mă voi ruga pentru tine după ce vei muri căci te iubesc ca pe un tată bun. Dar iubite tată, sunt dator a-ți spune că tu însuși până când ești încă în viață, trebuie să porți grije de mântuirea sufletului tău. Căci amar te-ai înșela, dacă te-ai încrede în rugăciunea și banii fiilor tăi! Și apoi să mai știi tată încă un lucru: de multe ori copiii după moartea părinților, uită de dânsii. Negustorul a urmat sfatul, a făcut pocăință înaintea preotului, a restituit averea nedreaptă, și a făcut milostenii până ce a adormit în Domnul.

Iată puterea sfatului bun. Iată că până suntem în viață avem datoria să facem tot ce ne stă în putință pentru mântuire. Iată că bunurile pământești pot să ne ajute, numai dacă chivernisim creștinește și nu uităm că mai întâi înși-ne trebuie să ne ajutăm. Vedem totodată cât de mare lipsă este să sfătuim și pe cei din jurul nostru în înțelesul acesta. Nu ne putem plânge că nu ni se dau destule sfaturi bune. Avem doar azi, iubiților 18 episcopi ortodocși în țară, avem mii și mii de preoți,

profesori, medici, avocați, avem stăpânire bună, care ne învață numai bine. Ce rost ar avea dar să zicem că nu se aude cuvântul și că nu se vede lumina? Ca să vezi lumina îți trebuie ochi, ca să auzi cuvântul îți trebuie urechi bune. Dar auzim pe Domnul nostru Iisus Hristos zicând: Îmi ziceți că sunt *lumină*, dar nu mă vedeți, îmi ziceți *cale*, dar nu mă urmați, mă numiți *viață*, dar nu mă doriți, mă numiți *înțelept*, dar nu-mi urmați, ziceți că sunt *bogat*, dar nu-mi cereți nimic, ziceți că sunt milostiv și n'aveți încredere în mine, mă numiți drept și nu vă temeți de mine! Să știți dar că vă veți osândi!!!

Aceste cuvinte ale Domnului îmi sună și mie arhiereul vostru. Mare păcat aș avea, dacă nu vi-le-aș împărtăși la începutul unui nou an al vieții voastre. Mă gândesc că n'am avut vreme ca să vă cercetez pe toți și să vă grăjesc față către față în parohiile voastre. Vă mărturisesc însă că cer viață dela bunul Dumnezeu ca să vă pot cerceta în anul următor și cari vor urma ca să mă pot bucura văzând cum trăiți în legea Domnului. Mă voi bucura văzând că cinstiți sfintele taine, că cercetați biserica și nu uitați de sufletul vostru. Un tată venind dela lucru rău îmbrăcat și văzând copiii că ies înaintea lui, se bucură lucru mare! Cum nu se va bucura deci Domnul Atotputernic și Preaslăvit, dacă mergem către El cu încredere și dragoste?! De noi atârnă ca să secerăm cu bucurie, căci zice Sf. Apostol Pavel: „Nu vă amăgiți, Dumnezeu nu se batjocurește; că ce va semăna omul, aceea va și seceră”. Pentruca să puteți semăna în noul an al vieții sămânța faptelor bune, rog pe bunul și milostivul Dumnezeu ca darul Său să însoțească binecuvântarea ce v-o trimit din inimă curată. Binecuvântarea mea peste familiile voastre, peste avuția voastră trupească și sufletească, peste comuna voastră și județul vostru, binecuvântarea mea peste tinări și bătrâni, bărbați și femei, săraci și bogați, spre binele nostru al tuturor și spre slava lui Dumnezeu.

Al vostru al tuturor

A r a d, Ziua Anului Nou 1926

de tot binele voitor

Dr. Grigorie Gh. Comșa,
Episcopul Aradului.

Rătăcirea sectarilor.

Sectarii — mlădițele degenerate ale protestantismului — pelângă multele învățături rătăcite pe care le pun la baza credinței lor mincinoasă și periculoasă pentru existența bisericii și a Statului nostru, închid ochii în fața Sf. Scripturi, și tăgăduesc că sf. Tradițiune ar fi izvor al credinței creștine.

Nesocotind mulțimea și puternicia dovezilor din sf. Scriptură a Noului și Vechiului Testament, precum nici mărturisirile sf-lor părinți și a străluciților scriitori bisericești din secolii primi ai creștinismului, susțin și afirmă cu aceea îndrăsneală cași când pe partea lor ar fi adevărul, că afară de Sf. Scriptură nu mai există alt izvor de credință, și nici nu ar mai fi de lipsă un asemenea izvor nescris, deoarece izvorul cel scris este mai bun, mai ușor de înțeles de către ori și cine.

Ba cei mai mulți, cutează a afirma, că chiar sf. Scriptură ar opri pe fiecare creștin să creadă în sf. Tradițiune.

Este adevărat că sf. Scriptură ne oprește să credem în tradițiune. Dar în care? În tradițiunea cea omenească (profană), nu însă în Tradițiunea sfântă, care deopotrivă cu sf. Scriptură are același izvor comun — Duhul sf. — și ca atare, poate și trebuie să fie primită, alături de sf. Scriptură ca al doilea izvor al credinței noastre.

Acest adevăr incontestabil se poate vedea, foarte clar, din epistola apostolului Pavel către Col. c. 2. v. 8.

Socotiți ca să nu vă fure pe voi cineva deșartă după predania oamenilor, după stihile lumii și nu după Hristos.

Că de ce trebuie să credem noi, ca creștini adevărați, pe lângă sf. Scriptură și în sf. Tradițiune, adică în învățăturile Mântuitorului nostru Isus Hristos și ale sfinților apostoli, cari s'au predat prin graiu viu din tată în fiu, din generație în generație, rezultă, pe lângă alte motive, și din faptul, că înainte de ce s'au scris cărțile canonului Testamentului Nou, sămânța legii celei nouă adecă sămânța creștinismului, prin graiu viu (cuvânt) s'a sămănat în lume. Nu se poate deci tăgădui, că înainte de ce s'a scris sf. Scriptură, nu ar fi fost sf. Tradițiune izvorul cel limpede, din care s'au adăpat sufletele zecilor de mii de ludei și păgâni cu apa cea vie a credinței în Hristos Mântuitorul nostru.

Insuși Isus Hristos, ținând seamă și de obiceiul uzitat de către ludei la predarea învățământului religios, sa folosit de cuvânt, ca de mijlocul cel mai potrivit în scopul răspândirii învățăturilor sale. În tot timpul activității sale pământești nu a scris nici măcar o singură carte, în schimb însă o cutrierat ludea, Samaria și Galilea, pretutindenea învățând și pecetluindu-și învățăturile cu minuni.

Nici pe cei 12 apostoli nu de aceea i-a ales, ca apoi să le poruncească să stea și să scrie, ci ca să meargă și să învețe prin graiu viu, ceea-ce a și făcut-o, atunci când le-a zis lor: „Drept aceea mergând învățați toate neamurile, botezându-le pe ele în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh. *Învățându-le pe dânsele să păzească toate câte am poruncit vouă*“. Mt. c. 28 v. 19. 20.

Este deci evident, că datorința de căpetenie a celor 12 apostoli nu a fost, ca să scrie, ci ca să predice popoarelor învățăturile Mântuitorului nostru prin graiu viu. Aceasta datorință apostoli au și împlinit-o cu scumpătate, încununându-se unii dintre dânșii chiar cu moarte de martiri.

Este foarte adevărat, că unii dintre apostoli, pe lângă propagarea învățăturilor Domnului nostru Isus Hristos prin graiu viu, au și scris, apoi aceasta au făcut-o, nu pentru că ar fi avut poruncă în aceasta privință dela învățătorul lor, ci pentru că au fost siliți de anumite împrejurări neîncunjurabile. Așa a fost silit apostolul Pavel când se afla în Efes să scrie l. ep. către corinteni, când acestia îi ceruseră, prin o delegațiune de 3 bărbați, răspunsuri la anumite întrebări. Astfel și ceilalți autori ai cărților Test. Nou au scris numai atunci, când erau siliți de împrejurări. Deci nu are să ne mire de loc faptul, că numărul cărților Test. nou este așa de mic. E mic, fiindcă nu s'a scris tot ce s'a propovăduit prin cuvânt. Nici măcar ceea ce a învățat Isus Hristos nu s'a scris tot, căci cei patru evangheliști, cari au scris despre viața și activitatea Fiului lui Dzeu, nu au avut de scop să scrie opere desăvârșite. Fiecare Evangelist a avut alt și alt scop. Mateiu a avut de scop să arate că Isus e Mesia cel prezis de prorocii Test. Vechi, Marcu de a întării pe creștinii din Roma, Luca de a dovedi, că Isus e mântuitorul neamului omenesc și Ioan de a dovedi Dumnezeirea lui Isus contra ereticilor.

Cumcă nu întreaga învățătura lui Isus Hristos se cuprinde în cărțile Canonului Testamentului Nou se evidențiază clar din aceste cărți

Așa cetim în evanghelia lui Ioan, la cap. 21 v. 25. „Sunt încă și alte multe câte a făcut Isus, care de s'ar fi scris câte una, nici în lumea aceasta mi-se pare că n'ar încăpea cărțile ce s'ar fi scris“.

Iar în epistola a doua a apostolului și evanghelistului Ioan c. 1. v. 12. cetim așa: „Multe având a vă scrie vouă, nu am voit pe hârtie și cu cerneală; ci nădăjduesc, că volu veni la voi, și gură către gură către gură voiu grăi, ca bucuria voastră să fie deplină“

În Evang. lui Marcu la cap. 6. v. 43. cetim: Și ieșind Isus a avut norod mult și i-s'a făcut milă de ei, pentru că erau ca oile ce n'au păstor; și a început a-i învăța pe dânșii mult, Ce i-a învățat însă, nu ne spune Marcu.

Luca în fap. Ap, c. 1. v. 3. scrie: Căroră s'a și înfățișat pe sine viu după patima sa în multe semne adevărate, prin patruzeci de zile arătându-se lor și

grând cele pentru împărăția lui Dumnezeu. Nici Luca nu scrie nimic din cele ce le-a grăit Isus pentru împărăția lui Dumnezeu, în timp de o patruzeci de zile, apostolilor săi.

Din aceste lucruri ale sf. Scripturi se vede limpede, că nu tot ce a învățat Isus Hristos s'a scris ci mare parte din învățăturile lui au rămas nescrise. Dacă este așa, apoi îl întrebăm noi pe sectari, de ce nu cred ei și în învățătura ce-a nescrisă a fiului lui Dumnezeu? Ori poate învățăturile cele scrise ale Domnului nostru Isus Hristos, precum și învățăturile Lui, ce ni-s'au păstrat prin graiul viu al atâtor generații, nu toate acestea sunt isvorite din aceeași inimă a Mântuitorului neamului omenesc.

A face deosebire, sau a alege în învățăturile Lui, primind numai unele, iar celelalte refuzându-le înseamnă a comite un păcat împotriva credinței, înseamnă a pleca pe cărarea rătăcirilor, pe calea cea largă ce duce la pierzare, înseamnă a fi asemenea bărbatului celui nebun, care și-a zidit casa sa pe nisip, pe care spălându-o râurile și suflând-o vânturile a căzut și s'a dărâmat și căderea ei a fost mare Mat. 7. 27.

Deci sectarii de diferite feluri, prorocii cei mincinoși de cari Isus Hristos n-*ea* poruncit să ne ferim ar face cu mult mai bine, dacă ar înceta cu atacurile la adresa învățăturilor Bisericii noastre, care totodată a fost și biserica moșilor și strămoșilor lor.

Ei s'au lăpădat de credința părinților lor, necinstindu-și astfel părinții, iar toți cei ce-și necinstesc părinții calcă porunca a cincina Dumnezească. Iată care este starea sufletului lor atunci când se laudă oamenilor că sunt aleșii Domnului și curății de orice păcat.

Mai bine s'ar abține de a mai tălculi sf. Scriptură, după plăcerea lor, căci sunt unele cu anevoe a se înțelege, pe cari cei neînvățați și neîntăriți le răsvrătesc spre a lor pierzare II Petru 3. 16.

Sfânta noastră biserică cu dragostea de mamă adevărată își ține brațele deschise și chiamă îndărăpt pe toți fiii săi cari s'au abătut dela calea dreptei credințe și cu glas dulos îl sfătuește să nu se abată dela învățătura apostolului Pavel, care zice: Drept aceea, fraților, stați și țineți predaniile, care v'ați învățat, ori prin cuvânt, ori prin epistola noastră. II Tes. 2. 5.

S. Sîclovan.

Sfântul Nicolae.

„Acesta-l bărbatul, care face mult bine și să roagă pentru popor și pentru sfânta cetate, se cade deci să se prăznuiască în fiecare an amintirea lui așa că legătura spirituală prin care sunt legați membrii bisericii cu el, să dăinuească pe veci”. (Cartea Marcilor 15, 14.)

Să ne punem înainte icoana Sfântului Nicolae, cugetându-ne asupra ei. Pe Sft. Nicolae îl aflăm zugrăvit în ornate de arhieru cu o carte într-o mână și în cealaltă cu cărja arhierască.

Ce carte poate să fie? Este închisă n'o putem descifra. Și cu toate aceste o cunoaștem. Este Evanghelia lui Hristos, este cartea sfântă, cartea cărților, care cuprinde cuvântul Domnului. Din aceasta a învățat micul Nicolae frica Domnului, iubirea de părinți și de Dumnezeu. Aici a văzut cum Isus lubește copiii și-i chiamă la dânsul, că lor este pregătită împărăția cerurilor. Din această carte a învățat arhierul din Myra să urmeze lui Isus. Din sfânta Scriptură cunoscuse Nicolae calea spre desăvârșire creștinească și a învățat se urmeze pe Hristos în virtuțile creștinești, în dragoste, blândețe și smerenie. Din cartea sfântă învățase iubirea de Dumnezeu și aproapele; acolo aflase el curajul și mângăierea când fusese prigonic și în temniță învățase statornicie în credință și răbdare multă.

La soborul de a toată lumea în Nicea s'a împotrivit Sfântul Nicolae învățătura mincinoasă alui Arie, apărând în fruntea dreptcredincioșilor Episcopul învățătura cea sfântă a Evangheliei. „Eu și Tatăl una suntem”, zise Isus, deci este deofinită Isus cu Tatăl, lumină din lumină.

Și aceasta carte sfântă, crez, că tuturor le este cunoscută. Să nu lipsească nimănui din casă. Cei mici și cei mari s-o deschiză zilnic și vor afla mângăiere multă. Tot ce este cuprins acolo este scris pentru învățătura noastră și pentru edificare și hrana sufletescă, căci dela Dumnezeu este inspirată. Biserica o păstrează ca o moștenire sfântă dela apostoli, curată și neprihănită, servind ca un izvor de apă vie tuturor, ce vor gusta din trânta și o vor folosi cu înțelepciune.

Aveți cărți multe, de conținut diferit, de învățatură și de știință, de distracție și de puțin folos — să nu fie oare loc pe masa voastră pentru cartea cărților? Atâta decadință și indiferentism să existe între noi? Cărțile moderne de științe și distracție vă pot da în multe chestii lămuriri și învățături, înse nu vă vor arăta ele nicăeri regulile de viață și principiile călăuzitoare ale vieții creștinești. Cărțile moderne nici când nu vă vor putea da răspuns, la cea mai decăpătenie întrebare: de unde venim? Unde mergem? Ce este viața? Ce să întâmpină cu noi după moarte?

Deschideți sfânta Scriptură și acolo veți afla răspunsul mulțămilor la toate întrebările aceste, ce vă preocupă. Veți afla acolo adevărata deslușire despre ființa lui Dumnezeu, „că El este Duh și cine să închină lui se cade să se închine cu duhul și cu adevărul”, că numai prin Hristos putem ajunge la Tatăl: „Eu sunt calea adevărul și viața, nimenea nu merge la Tatăl, fără numai prin mine”. În biblie veți afla tot ce caută mintea voastră înzădar se aște în alte cărți, veți afla tot ce trebuie să învețe și să știe un creștin, ca se fie fericit *Cine urăște biblia, va disprețui și credința creștină și viața evlavioasă.*

Sfântul Nicolae ține cartea sfântă în mână, însă închisă. Aceasta însemnează, că biblia nu poate fi

tălcuită de oricine. Sfânta Scriptură cuprinde cuvântul lui Dumnezeu descoperit oamenilor. Deaceia Dumnezeu trebuie să îngrijească, ca oamenii să nu scoată rătăcirii din ea în loc de adevăr, înțelesul cuvântului biblic numai unul poate fi și nu mai multe. Persoane ce țin în mână sftă Evanghelia este Episcopul Nicolae. Un Episcop este următor al apostolilor, pe cari Fiul lui Dumnezeu l-a ales de învățăceii săi și i-a trimis în toate părțile lumii să învețe toate neamurile botezându-i pe ei în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh. Episcopul dreptcredincios este chivernisitorul celor sfinte și numai sub a lui supraveghiere se poate tălcui biblia, păstrându-se numai în acest chip unitatea credinței.

Mântuitorul zise odinioară către apostolii săi: „numai vouă vă este dat să cunoașteți tainele împărăției lui Dumnezeu”. Așa dară numai ei au fost luminați de Duhul sfânt ca să propoveduiască Evanghelia, cu acel înțeles după cum Învățătorul le-a spus.

Puterea dela apostoli a trecut prin binecuvântarea lui Dumnezeu asupra următorilor adevăca asupra Episcopilor și dela ei asupra preoților.

Toți Episcopii stau sub scutul Duhului Sfânt, pentru ca să nu rătăcească în explicarea adevărilor revelate de Dumnezeu. „Iată eu cu voi sunt până la sfârșitul veacului”.

Cartea închisă din mâna sfântului Nicolae ne spune, că să nu căutăm în alt loc cuvântul lui Dumnezeu decât în soborniceasca și apostoleasca biserică, în care sunt așezați Mitropoliții și Episcopii de către Duhul Sfânt, ca să conducă și să păstorească biserica sa. „Tălmăcirea cea adevărată a Sfintei Scripturi nu o aflăm în alt loc decât, acolo unde rămasă curată învățătura apostolilor și unde ni s'a dat aceasta, nefalsificată spre moștenire, în biserică”.

Nu este dară nimănuși îngăduit a se alătura altora, cari stau în afară de biserică drept măritoare, și explică cuvântul lui Dumnezeu după cum îi taie capul și seduc pe cei slabi de înger și creduli, cari apoi lunecă la tot felul de secte.

Și sectarii, cari sunt desbinați de biserică noastră au Scriptura, iute fiecare, își arogă dreptul de a explica și a tălmăci biblia. Ei nu recunosc dreptul acesta numai bisericii și căpeteniilor ei. Pentru aceasta se întâmplă că și ei se deosebesc mult între sine, și ajung în contradicere când e vorba de explicarea bibliei.

Impotriva acestora să ne amintim cuvintele apostolului Pavel către Evrei (cap. 13) care zice: „Aduceți-vă aminte de căpeteniile voastre, cari v'au vestit voaună cuvântul lui Dumnezeu și credeți după cum cred ei. Nu vă lăsați atrași la tot felul de învățături străine”.

Să ne bucurăm deci, că putem fi membrii bisericii drept măritoare, care păstrează și predică cuvântul Domnului fără rătăcire, nici noi nu vom putea rătăci dacă ne vom conduce după învățăturile bisericii.

*Ille Hociotă
protopopul Corpului 5 Armată.*

Cercul religios Pecica

(La Șeitin. Viza livretelor duminică? Liturghia festivă. Predica preotului Popovici. Corul din Șeitin. Iubileul unui preot binemeritat. Conferința preotului Dr. I. Felea. La sala de joc în post. Bătrânul epitrop).

Duminică 6 Dec. la serbătoria Sf. Nicolae, *Cercul religios Pecica* a ținut o întrunire la Șeitin. Pe un ger cumplit preoții din comunele aparținătoare au alergat la datorie. Credincioșii — cei înțelegători și înțelepți prin cuvintele duhovniceștilor preoți — din circa 6000 — s'au prezentat și ei la Sfta Liturghie în sobor în dispărutul număr de 300 (100 bărbați, 200 femei, c'am 20 elevi). Aci mai este de adaus membrul fainicului cor, vr-o 50 la număr.

Imediat trebuiește a fi pomenit aci și *motivul numărului atât de restrâns de participanți*. În *plasa Pecica* viza livretelor pentru fecștii militari a fost la ordinea zilei. Păr. Petru Nemet, ca unul care nu cruță niciodată timpul în interesul enoriașilor săi, din bună vreme a alergat la județ, unde chiar d. Prefect l-a spus că își ține de datorie ca pentru ziua cercului religios credincioșii din Șeitin să nu fie conturbați. Spre marea consternare a Soborului nostru, păr Nemet ne-a explicat cauza neparticipării credincioșilor la serbare: Sf. Sa a rămas numai cu promisiunea, iar credincioșii săi duminică au așteptat la primăria Nădlacului până la ora 12 mer. fără ca delegația cercului de recrutare — paremi-se un plotonier — să fi stat la datorie. Adevărată batjocură! Fără comentariu...

Preoții liturghisitori în număr de 6 — Toți muzicali și iubitori de cântare, în frunte cu păr. Popovici din Șemlac — s'au luat la întrecere cu corul eminent, variat și artistic condus de destolnicul dirijent *Raica*, învățător și student la Teologie, Frigul din Biserică a a fost îmblânzit de o dulce evlavie. *Predica păr Popovici* a fost bună ca fond și ca formă de predare. Dar mai cu seamă a fost potrivită și la locul ei Tema: datorința creștinilor față de biserică și în biserică. Credincioșii au ascultat până la sfârșit cu viu interes atât predica, cât și serviciul divin. Țiu să amintesc că un serviciu divin ca cel celebrat aci, numai în puține biserici catedrale se săvârșește, căci s'a îndepărtat cu fast și melodios.

Dela sta biserică preoțimea a însoțit acasă pe venerabilul preot octogenar *Mercea*, care chiar duminică premergătoare, slujind pentru ultima oară ca paroh în activitate, după 56 ani de păstorie, și-a luat rămas bun dela sfântul prestol și dela credincioșii săi iubiți. Lacrimile au curs șiroale pe fețele credincioșilor, cari au fost de față la cuvintele de adio ale bătrânului lor Părinte.

În casa păr. Mercea, acest moment însemnat pr. Nemet ni l'a adus la cunoștință și nouă preoților

întrușiți în cerc religios, prin cuvinte duloase și adânc simțite la adresa jubilarului. În numele *Asociației Clerului din întreagă Dieceza Pr. Dr. Felea* prezintă felicitări pentru brazda lungă trasă de păr. Mercea în ogorul înfelenit al Bisericii strămoșești mai bine de jumătate veac.

Masa am luat-o la frații noștri preoți din loc P. Nemet și Roșcău, unde am fost din belșug răsplătiți de maicele preotese, cari s'au distins prin prânzul oferit.

* *

La ora 2¹/₂ am plecat la conferința religioasă anunțată poporul în biserică la finea Liturghiei.

Preoții locali făcuseră planul ca să ne adunăm la școala de peste drum de biserică. În cazul când mulțimea ascultătorilor însă n'ar putea toți asculta conferința la căldură în sala ceva c'am mică a școlaei — să trecem pentru o oară iar la sfânta biserică.

Dar cum spre școală și biserică, trebuia să trecem pe lângă sala de dans — unii am înmărmurit de marea mulțime a tineretului — care sta ca oile n' strungă, așteptând începerea jocului.

Deci unii din noi începură a se descuraja... că la școală nu vom afla pe nime. Eu făcui propunerea să mergem și noi unde este mulțimea tinerilor noștri... credincioși. Păr. Nemet mă sprijini prin cuvintele sf. Ioan Gură de Aur: „Dacă nu vine poporul la biserică să mergem noi la el”. Acest sf. Părinte al Bisericii a mers odată și a predicat la o crâșmă. Aveam deci deastădată și noi curajul de a merge și a *invăța* pe tinerii din Șeitin chiar la sala de joc.

Iscoada noastră ce o trimiseseam să se informeze despre publicul *binecredincios* adunat la școală, ne aduse însă o veste bună. Eram așteptați de cei buni, dar... c'am puțini. După intrarea noastră și a corului, tot au fost prezenți circa 150 ascultători.

Conferința o deschide păr. Nemet prin cuvinte foarte adevărate și cu punerea la punct a situației. Corul cântă un psalm religios, după care Pr. Dr. Felea dela Pecica rostește cu avânt și sentiment conferința sa intitulată: „Veniți la Hristos”. Puțini ascultători, dar am văzut că cuvintele conferențiarului le-a pătruns și le-a involburat adâncurile inimilor. Ce bine ar fi ca aceștia să se facă apostolii laici ai celor mulți, cari în răstimpul conferinței țopăiau în sala de joc!

Conferința păr. Dr. I. Felea prezintă o mare importanță în propaganda noastră religioasă. Credem cu deadinsul că merită să fie tipărită de „Biblioteca bunului Păstor” — opera de mare valoare a P. S. Dr. Episcop Grigorie, — pentru de-a fi citită de toată suflarea, intelectuali și popor.

În loc de aplauzele binemeritate, pomenesc de simpaticul bătrân *țaran cu plete* — paremi-se *epitrop* — care în numele credincioșilor s'a aplecat să sărute mâna părintelui Felea în semn de mulțumită. Corul

mai cântă „Latina gintă” iar păr. Nemet încheie mulțămind preoții pentru osteneală, în special conferențiarului.

Pe lângă preoții de mai sus, au mai luat parte la serbare încă: păr. Mărginean din Nădlac și Vuia din Semlac.

Astfel a decurs cercul religios la Șeitin. Să ne aducem aminte că din mulțimea semințelor semănate de sămănătorul din Evanghelle *numai una a ajuns în pământ bun, însă... a adus roade însutite.*

Verax.

Cercul religios Leucușești la Remetealuncă.

Cercul religios Leucușești și-a ținut adunarea sa în 22 Noemvrie a. c. în comuna Remetealuncă. De astădată învățătorii n'au putut să țină adunarea cercului cultural cu noi, fiindcă era fixată adunarea lor într'o comună ungurească. Dar la dorința noastră a fost dispensat învățătorul local Axente Brașovan, dela adunarea învățătorilor și astfel pregătindusă serios cu băieții de școală, a contribuit foarte mult la programa zilei.

La oarele 8 și jum. au sosit în comună preoții: Ioan Ballint din Pădurani, carele administrează parohia Remetea, apoi Ioan Trifu din Leucușești, preș. desp. Belinț, Nicolae Burdia din Cutina, secretarul cercului religios și Ioan Jurca din Lăpușnic. Am început numai decât utrenia. După utrenie am făcut o scurtă vizită la parohul emerit Mihail Jurma, care este suferind de un timp încoaci. Spunându-i fiecare un cuvânt de încurajare și de mângăere. Am mers din nou la sf. biserică, unde au sosit și preoții: Ioan Căpitan din Cladova, preș. cerc. rel., Pavel Văcărescu din Ohabalungă și Georgie Iancovici din Mănăstur.

Am început sf. liturgie în sobor. Strana a fost condusă de inv. A. Brașovan și de primul cantor Ioan Berariu.

La începutul sf. liturgiei erau puțini credincioși în sf. biserică, dar deodată sosit învățătorul cu școlarii săi și astfel să umplu locul de lângă ambele strane.

Începusă să vină apoi credincioșii și sosiau chiar și la sfârșitu lit. Biserica la urmă a fost arhiplină. La priceasnă a cântat păr. Burdia, foarte frumos. Păr. Căpitan a predicat foarte frumos, esplicând evang. zilei.

După sf. lit. am săvârșit taina sf. maslu. Dela credincioși s'au încassat, dând fiecare benevol, care cât a voit și a putut, frumoasa sumă de 818 Lei. Din care sumă 500 Lei am dăruit bisericii din loc, care e slabă, din lemn făcută și care reclamă alta nouă. Iar restul de 318 Lei i-am espedat azi cu poșta Adm. Cassel diecezane, pentru „Fondul de propa-

gandă* înființat de Prea Sf. Sa Dl Episcop Dr. Grigorie Gh. Comșa.

Cu Taina sf. maslu am terminat la 2 oare, când adecă pâr. adm. I. Balint, a ținut o frumoasă vorbire, esplicând însemnătatea sf. maslu și publicându-le credincioșilor adunarea poporală în sala de învățământ la oarele 3 p. m. La masă am fost invitați toți la frunțașul comunei, la cantorul Ioan Berariu, unde ni s'a servit o masă bogată cu de ale mâncări.

Am ținut conferință intimă și apoi mulțumind gazdei pentru buna primire, am mers la școală. Școala este un edificiu modern, în stare foarte bună, cu o sală de învățământ spațioasă. Era ticsită de popor. Pâr. I. Trifu a deschis adunarea prin o cuvântare scurtă. Inv. local a delectat publicul cu mai multe poezii, monol., dial. și trial. predate de școlari.

Pâr. I. Jurca a citit o disertație despre „Cum s'au introdus limba română în biserica noastră”.

Pâr. I. Balint a ținut poporului o vorbire frumoasă îndemnându-l, la crutare, înfrânare și să asculte de conducătorii sufletești, căci atunci nu va mai fi scumpete.

Pâr. I. Căpitan preș. cerc. rel. a încheiat adunarea prin o vorbire frumoasă, îndemnând poporul, ca și pe viitor să grăbească a lua parte la adunările noastre. Le dorește, ca sămânța sămănată de noi în inimile credincioșilor să aducă rod mult și sănătos.

Poporul mulțumit de cele văzute și auzite aclamându-l, dorind săne sănătate la toți, s'au dus la casele lor. Iar noi cu sufletul mângăiat, că și de data aceasta ne-am făcut datoria, am plecat fiecare la ale sale.

Ioan Trifu preot, preș. desp. Belint.

INFORMAȚIUNI.

Biserica și administrația civilă. Afliăm din „Telegraful Român” ca Conzistorul nostru arhidiecezan din Sibiu, a organizat tineretul adult din arhidieceză în „cercuri de adulți sf. Gheorghe”. Aceasta în scopul intensificării vieții religioase și înarmarea creștinilor contra tendințelor ce depun sectarii ca să ne răpească enoriașii. Relevăm cu multă plăcere că organele bisericești sunt ajutate în munca lor de administrația civilă care a luat măsuri că, unde nu este tineretul organizat în astfel de cercuri, nu se admit nici un fel de petreceri și jocuri.

Cați oameni sunt pe pământ. Direcțiunea statistică mondială internațională din Haga, în ultima ei dare de seamă, arată că alcoolul, tuberculoza, cancerul și foametea au distrus și distrug sute de mii de vieți și totuși numărul populației mondiale crește mereu.

În anul 1910, se numărau pe pământ o mie și șase sute zece milioane de oameni. Astăzi se constată un număr de 1890 milioane.

Cea mai mare creștere a populației a fost în America și cea mai mică în Europa.

Hristos și viața omenească. Valoroasa scriere a renumitului filosof *Fr. W. Foerster*, Hristos și viața omenească, partea I, a apărut zilele acestea în limba română, în traducere autorizată făcută de profesorul Academiei noastre teologice Nicolae Colan. Prețul Lei 50. Se poate procura direct dela autor sau dela Librăria arhidiecezană. Recomandăm cu toată căldura această carte, care nu e permis să lipsească din biblioteca nici unui preot sau intelectual mirean.

Goethe: Ifigenia în Taurida, dramă în românește de *Virgil Tempeanu*, „Biblioteca Semănătorul” No. 107—108 Arad. Prețul 10 Lei.

Literatura germană a aflat până astăzi puținii traducători români. Capodoperele acestei mari literaturi n'au fost încă puse la dispoziția publicului românesc în traduceri la înălțime.

Domnul Virgil Tempeanu, prin traducerea dramei „Ifigenia în Taurida” aduce un prețios serviciu literaturii noastre. D-sa ne deschide o nouă potecă spre sufletul multilateral și vast al marelui german.

Recomandăm cu toată căldura aceasta bună traducere a dramei lui Goethe.

Perpessicius: Repertoriu critic „Biblioteca Semănătorul” No. 120—122 Arad. Prețul 15 Lei.

Volumul acesta — primul pe care îl publică Perpessicius, — e o bogată colecție de succinte și sugestive medalioane critice.

Aproape o sută de scriitori, în majoritate români, sunt prezentați cititorilor în pagini sintetice.

Între tinerii scriitori Perpessicius e dintre cel puținii, la cari talentul e ajutat și înalt mereu de-o vastă cultură și de-o neobosită putere de muncă.

În volumul „Repertoriu critic”, talentul D-Sale se înfățișează bogat și pătrunzător. După citirea acestor pagini, în cari sunt prinse, uneori definitiv, siluetele scriitorilor noștri de ieri și de azi, vedem tot mai mult în persoana lui Perpessicius pe judecătorul drept și de prestigiu al literaturii noastre contemporane.

Convocare.

Frații preoți, membrii ai cercului religios Mândruloc, sunt poștiți a lua parte la întrunirea ce se va ținea în comuna Sâmbăteni Duminecă în 20 Dec. a. c. Program: Dimineața Utrenie. La orele 9 $\frac{1}{2}$, sfânta Liturghie în sohor. La priceasină predică preotul I. I. Ardelean. După slujbă conferință intimă. După masă conferință pentru popor de preot I. Marșieu. Impărțirea de vestminte și încălțăminte la școlari orfani și săraci.

Cuvin, la 10 Dec. 1925.

D. Popa,
notar

Nicolae Tândru,
președinte

CONCURSE.

Pentru îndeplinirea parohiei vacante: **Chertig**, să publică concurs cu termen de 30 zile.

Parohia este de cl. II, cu următoarele venituri:

1. Sesia întregită la 32 jugh., situată în 5 locuri.
2. Casă parohială. 3. Bir și stole legale.

Alesul va catehiza fără altă remunerație, va predica regulat și va plăti contribuția după beneficiul său

Reflectanții cu calificarea de cl. II. 1-și vor înainta recursurile pe calea oficiului ppt. din Buteni și vor satisface datorințelor regulamentare. Reflectanții din alte dieceze vor produce literile dimisionare și consenzul Arhiepiscopului nostru, că pot recurge la aceasta parohie.

Nicolae Hada

prep. com. par.

Ioan Roșu

notarul com. par.

În conțelegere cu: *F. Roxin*, protopresbiter.

—□—

2—3

Concurs repetit. În conformitate cu ordinul Ven. Consistor Nr. 3550—1925 se publică din nou concurs cu termen de 45 de zile de la prima apariție în „Biserica și Școala” pentru îndeplinirea postului de capelan temporal cu dreptul de succesiune pe lângă parohul deficient *Valeriu Magdu* din *Ecica* (jud. Torontal; Reg. S. H. S.)

Venitele parohiei sunt:

1. Una sesiune parohială, constătătoare din jug. cad. pământ arător.
2. 250 dinari până la regularea definitivă a birului.
3. Stolele legale.

Din venitele înșirate capelanul va beneficia jumătate având să supoarte toate dările publice după beneficiul său și să catehizeze la școlile primare din comună.

Parohia este de clasa I, dar se admit și recurenți cu calificare de clasa II.

Recursurile ajustate regulamentar se vor adresa către comitetul parohial din *Ecica* și se vor înainta oficiului parohial din *Sarcia* (*Sarca*; j. *Torontal*; Reg. S. H. S.), iar reflectanții pe lângă observarea strictă a §-ului 33 din Regulamentul pentru parohii se vor prezenta în vre-o Duminică sau sărbătoare în sf. biserică din *Ecica*, ca să-și arate dexteritatea în cele rituale și oratorice. Concurenții din alte dieceze vor avea să producă act de legitimare de la P. S. Sa D-I Episcop al Aradului, că pot recurge.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Gherasim Andru*, adm. tractual.

2—3

A v i z.

Se aduce la cunoștința On. public, autorităților publice și autorităților bisericești, că am deschis un birou de

„ARCHITECTURĂ și CONSTRUCȚIUNI”

instalat visa-vis de gara CFR. Arad.

Executăm tot felul de planuri și devize pentru locuințe, școli și biserici și alte lucruri cari aparțin arhitecturii, totodată și întreprindem orice lucrări de această ramură.

Cu stimă:

DAN și DRECIN,

Birou de Arhitectură și Construcțiuni.

In editura **Librăriei diecezane din Arad** a apărut:

CALENDARUL DIECEZAN PE ANUL 1926

cu următorul conținut: Cronologia, sărbători și alte zile schimbăcioase, Posturile, Deslegări de post, Parastase oficioase, Sărbători naționale, zile de repaus la judecătorii, Regentul anului, Anotimpurile, Partea calendaristică, *Tabloul cel mai exact și complet al târgurilor din Crișana, Banat și Ardeal*, și o parte literară instructivă, împodobită cu mai multe clișee. **Pretul unui exemplar 12 Lei, iar a celui cu sematismul diecezei Arad 14 Lei.**

A v i z.

Cu onoare aduc la cunoștință onorabilului public și autorităților bisericești, că în Arad, str. *Românului* Nr. 7, am deschis un *birou tehnic de arhitectură; construiesc orice planuri de casă, școli și biserici* împreună cu devizele (preliminare) lor, mai departe execut colajonări de totfelul de lucrări de zidiri și întreprind totfelul de lucrări tehnice, clădiri etc.

Cu stimă:

Teodor Cloban,
arhitect.

Redactor responsabil: **SIMION STANA** asesor consistorial
Censurat: **Prefectura Județului.**